No. 140. 1845.

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 21 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

SMIRNA, den 29. October. Naauwelijks zijn er vier maanden verloopen sedert den geweldigen brand, die deze stad geteisterd heeft, of van de Dardanellen ontvangt men het berigt van eene dergelijke verwoesting.

Den 25. ll., 's morgens omstreeks 11 ure, openbaarde zich aldaar brand in het huis van eenen Griek, en, door den sterken wind aangeblazen, verspreidde dezelve zich weldra in alle rigtingen.

Van al de Grieksche huizen zijn er slechts 40 en van al de Joodsche slechts een enkel overgebleven. Voorts zijn er nog 40 Turksche en 70 Armenische huizen afgebrand, behalve een aantal pakhuizen en winkels, alsmede de synagoge en twee moskeën.

De Grieksche en Armenische kerk zijn als door een wonder behouden gebleven; verscheiden menschen zijn zwaar verwond geraakt en een is er bij omgekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14. November. De gedrogtelijke grootte, tot welke, sedert het gebruik der stoomkracht, de meeste fabrijken aangegroeid zijn, levert, nevens groote voordeelen, ook niet minder gewigtige nadeelen, welke het thans de taak wordt van ijver en menschelijkheid om zoo veel mogelijk af te wenden. Behalve de misschien niet vermijdbare opeenhooping van het werkvolk, is een dier voornaamste nadeelen de uitgestrektheid der verwoestingen, welke lucht, water en vuur in die reusachtige gebouwen kunnen aanrigten. Wij hebben hiervan dezer dagen te Rethel weder een allertreurigst voorbeeld gehad. Den 11. November, omstreeks half negen ure 's avonds, ontstond er brand in de groote spinfabrijken der Heeren *Fournival*, *Hotte*, *Comayer* en *Riet Carobin*, en *Huot*, welke etablissementen op paalwerk in de rivier de Aisne gebouwd waren; en in minder dan drie uren tijds hadden vuur en water voor eene waarde van twee millioenen aan gebouwen, machinen, waren en meubelen verzwolgen, en omstreeks duizend werklieden bevonden zich, bij het naderen van dezen zoo dreigenden wintertijd, zonder werk en brood. Het eenige dat nog troost geeft is, dat er geene menschen-levens verloren zijn; slechts enkele personen zijn gekwetst en deze niet zeer gevaarlijk. De plaatsing der fabrijk maakte de pogingen tot redding bijna vruchteloos, echter is men toch nog geslaagd een deel derzelve, door het omverhalen der gebouwen, die den brand voortgeplant zouden hebben, te behouden. De oorzaak van den brand is nog niet bekend. Wat de schade betreft, zoo verzekert men dat gebouwen en machinen bij onderscheiden kompagnieschappen verzekerd waren.

— De bevolking van Parijs bedroeg in de 13e eeuw 120,000 inwoners; onder *Hendrik II.* 210,000; onder *Lodewyk XIV.* 492,000; onder *Lodewyk XVI.* 610,000; onder het *Keizerryk* 714,000, en in 1841 reeds 912,033, waarbij de militairen en reizigers niet geteld waren.

BELGIE.

— Uit verschillende streken van Vlaanderen ontvangen wij tijdingen van eenen ongerusten aard. Alom steelt en rooft men. (*Vaderlander.*)

— DUIF OF EEND. Ll. Dingsdag den 11. November had een Antwerpsch dagblad een lid zijner redactie naar Brussel gezonden met eene mand, inhoudende twee duiven, bestemd om de trouwzale naar Antwerpen over te brengen. Het allereerst ging de goede man, die met den eersten trein uit Antwerpen vertrokken was, naar het *Café de L'Europe.* Hij geeft zijne mand over aan den bediende, vraagt een ontbijt en doorloopt in afwachting de dagbladen. Na eenig verwijl zet men hem een vleeschgeregt voor, dat hij zoo veel te gemakkelijker gebruikte, als hij langer daarop had moeten wachten. Na zijn ontbijt gebruikt te hebben vraagt onze reiziger de rekening en betaalt; neemt hoed en rotting op en zich tot den bediende wendende zegt hij: «Breng mij mijne duiven." Op die vraag verandert de bediende van kleur; herhaaldelijk daartoe aangemaand, komt eindelijk het groote woord er uit: «Mijnheer, gij hebt ze zoo even opgegeten; ik dacht dat ge ze me daarvoor had ter hand gesteld; maar zoo gij anderen verkiest, de kok heeft er zoo even twee geslagt, die nog niet geplukt zijn....

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 17. November. De onthulling van het standbeeld van *Willem I.*, den redder van het Vaderland van vreemde onderdrukking, heeft heden met veel plegtigheid plaats gehad. Eene gebeurtenis voor allen, die het wel met het Vaderland meenen, van zoo groot belang, had vele duizende menschen van elders herwaarts doen stroomen. Het feestelijk aanzien, dat talrijke van openbare gebouwen en bijzondere woningen wapperende vlaggen aan de stad gaven, getuigde van de belangstelling der bevolking in dit treffende feest. En toen, onder het gebulder van het geschut en het aanheffen van het geliefdkoosd volkslied, het onthulsel gevallen was, deed de ondanks het ongunstige weder zamengevloeide volksmenigte de lucht weergalmen van de blijde juichtoonen, — de uitdrukking van hare liefde en gehechtheid jegens den Koning en het Koninklijke Huis, en van haren eerbied voor de nagedachtenis van *Willem van Oranje*, Hoogstdeszelfs Doorluchtigen Stamvader.

De feestredenaar, de hoogleeraar *A. des Amorie van der Hoeven*, secretaris van de Tweede Klasse van het Kon. Ned. Instituut, had voor de onthulling eene toepasselijke rede gehouden, waarin hij schetste de groote hoedanigheden van Neêrlands voorganger in den geduchtsten worstelstrijd der 16e. en 17e. eeuwen, en de dankbaarheid, welke ook het nageslacht hem verschuldigd is, die voor eendragt der gewesten, voor verdraagzaamheid in het staatkundige en godsdienstige zoo zeer had geijverd.

Nadat de plegtigheid was afgeloopen, begaven Z. M. benevens de prinsen, zich met H. D. militair gevolg naar de Lange Voorhout, waar de troepen geschaard stonden om te defileren. De Koning, benevens de prinsen, stelden zich aan het hoofd van de schutterij dezer residentie en der troepen, de bezetting van dezelve uitmakende. Z. M. keerde toen, te paard gezeten, naar het Noordeinde terug, plaatste zich, benevens de prinsen, en gevolgd door Hoogstderzelver militair Huis, naast het standbeeld. Hierop defileerden de schutterij en de troepen (zijnde de grenadiers, de jagers te paard en de rijdende artillerie) voor den Koning en het standbeeld, en bewezen Z. M. de militaire eer. Al de schutters en krijgslieden hieven bij het voorbijtrekken een algemeen en luid *hoerah!* aan. Toen de troepen gedefileerd hadden, keerde Z. M. met de prinsen en gevolg naar Hoogstdeszelfs paleis terug, blijkbaar diep getroffen over de afgeloopene plegtigheid, maar gewis niet minder geroerd en bewogen over de luide en algemeene blijken van liefde en gehechtheid, welke hem van alle zijden bij deze heugelijke gelegenheid, en vooral toen Z. M. het standbeeld onthulde, en bij het verlaten der plaats zoo ondubbelzinnig werden gegeven.

— In een vorig nummer deelden wij berigten mede uit Suriname van 2. Sept. te voren, aangaande den ziektetoestand der Europesche kolonisten aldaar.

Thans zijn bij het departement van koloniën tijdingen ontvangen tot den 11. dier maand, bevestigende dat het getal zieken gelukkiglijk afneemt. — In de laatste dagen waren op post Groningen geene, en op het etablissement Voorzorg vijf zieken bezweken. Het getal overledenen bedroeg in het geheel 131.

Men ging met allen mogelijken spoed voort, om, naar gelang de huisvesting op post Groningen in gereedheid kwam, de huisgezinnen van Voorzorg derwaarts over te brengen. De Heer *van den Brandhoff* bestuurde dit alles in persoon. (*Staats-Ct.*)

UTRECHT, den 17. November. Het volgende ongeluk kan ter waarschuwing van ouders strekken, hunne kinderen des avonds niet alleen op straat te zenden. Buiten de Waardbarrière werd Zondag avond een lieftalig meisje van 3½ jaren door hare ouders, in de buurt, om eene boodschap uitgezonden. Daar hetzelve niet terug kwam, meende men dat het zoude gestolen zijn. Men zocht overal; doch te vergeefs. In kommer werd den nacht doorgebragt. Heden morgen om 7 ure de sluis willende openzetten, vond men voor de sluisdeur het verdronken meisje, hetwelk waarschijnlijk des avonds in het water was gestort. Men kan zich een denkbeeld van de droefheid der ouders maken!

's HERTOGENBOSCH, den 17. November. Het barbaarsch tooneel van marteling in naam der wet en justitie, heeft ll. Vrijdag plaats gehad. De menschheid werd wederom onteerd door eene strafoefening, welke, indien zij niet reeds door het menschelijk gevoel gedoemd werd, in onze eeuw van beschaving zeer zeker niet meer te huis behoort. Het afschuwelijke der geeselpaal is reeds lang betoogd en vindt voorzeker nergens geen tegenspraak dan bij de voorstanders van het behoud *quand même* en bij de dompers der beschaving, die het licht van verhevenere zeden vreezen, omdat daarmede een steeds toenemende afkeer, van aan den leiband te loopen, gepaard gaat. Van de *ondoelmatigheid* dier straf is een nieuw bewijs gegeven. Inderdaad, wij weten niet wat ons meer verbaasd heeft, de ontelbare menigte volks die de strafoefening bijwoonde, de onbegrijpelijke verstoktheid van den ongelukkigen misdadiger, die een alles overtreffend cynismus aan den dag gelegd heeft en zijne verschrikkelijke straf heeft ondergaan, zonder eenen zucht te laten hooren, of de gevoelloosheid, (ja nog meer dan gevoelloosheid) die onder de menigte heerschte. Nu vragen wij: is er één van die duizenden, die het schavot omringden, die uit de geeseling en het brandmerk van *Stupers* eenigen indruk tegen kwaad en misdaad heeft ontvangen?

ACHT TIJDPERKEN UIT NAPOLEONS LEVEN.

(DOOR ZIJN STEEK.)

—

Als hoofddeksel heeft welligt geen mijner broeders zulk eene vermaardheid verworven, als ik, die het hoofd van den grootsten man onzer eeuw voor koude en wind, voor sneeuw en regen heb beveiligd. Ik zeg van den grootsten man onzer eeuw, omdat ik den schijn van grootspraak wil vermijden; anders had ik veilig kunnen zeggen: den grootsten vorst, dien ooit de aardbol heeft gedragen. Hij, aan wien ik to naauw verwant was, om hem den verdienden lof niet toe te zwaaijen, moge een geesel, een gruwel voor andere natiën geweest zijn — voor zijne landgenooten was hij meer dan een vorst: hij was hun afgod.

De vermaardheid, waarop ik kan bogen, heb ik grootendeels te danken aan de gehechtheid, die mijn meester, zaliger en roemrijker gedachtenis, altijd voor mij heeft aan den dag geleid. Zijn Mammeluk en zijn Steek toch verlieten hem dan ook zelden. De eerste stond altijd aan zijne zijde, en sliep des nachts aan den ingang zijner tent. Ik beschermde altijd zijn hoofd, en rustte des nachts voor zijn leger; en zoo onafscheidelijk was ik van mijnen meester, dat men zich van Napoleon *zonder zyn steek* moeijelijk een denkbeeld zou kunnen vormen.

Men moge dan ook den Mammeluk in een wassenbeeldenspel, of hoogstens bij de voorstelling van een tooneel uit zijn leven, nog een plaatsje op den achtergrond hebben vergund, mij hebben schilders en beeldhouwers de zeldzame eer bewezen, dat, wanneer zij mijnen meester op het doek of papier bragten, wanneer zij hem uit hout of steen beitelden, zij ook zijn getrouwen steek niet vergaten. Ik ben hun daarvoor verpligt; doch ook zij hebben wederkeerig veel verpligting aan mij, want ik heb niet zelden veel bijgedragen om hunne afbeelding op het origineel te doen gelijken. Hoe menig brekebeen in de kunst toch heeft niet aan mij te danken, dat men bij de afbeelding van een kort, zwaar, ineengedrongen menschelijk wezen uitriep:

«Dat is Napoleon!" alleen omdat men mij, zijnen steek, herkende.

Napoleon was geen gewoon mensch; doch ik, zijn steek, ben ook geen gewone steek: de gewigtige voorvallen in het leven van mijnen meester maakten ook op mij eenen indruk, grooter dan mij in mijne betrekking als trawant van den vorst wel voegde. Hoe vele hovelingen toch, wien men het nimmer kan aanzien, of het in hun binnenste stormt en onweert, dan of daar rust en kalmte heerscht, — of er in hun hart een Etna brandt, dan of de thermometer daar het vriespunt aanwijst! Maar, helaas! nimmer heb ik het tot zulk een trap van beschaving kunnen brengen; meermalen heb ik mijne gewaarwordingen niet voor het oog van den oplettenden beschouwer kunnen verbergen.

Wie mij den 18. *Brumaire* had gezien — zou ik bijna gezegd hebben; doch men heeft mij toen gezien: den scherpen blik der Parijzenaars ontsnapt niets, en het teekenkrijt hebben zij dadelijk bij de hand, om het verledene altijd tegenwoordig te laten. Ik kan mij dan ook van den tegenwoordigen tijd bedienen, en zeggen:

Ziet my op den 18. *Brumaire!* Het was een gewigtige dag voor mijnen meester en mij; toen plaatste hij den voet op de eerste trede der groote ladder. Na zijne op Italie's bodem bevochtene, roemrijke overwinningen in Frankrijk teruggekeerd, had hij in zulk eene hooge mate de volksgunst verworven, dat het bevreesde Directoire besloot, om hem uit de nabijheid te verwijderen, en hem als opperbevelhebber naar het land der Pyramiden te zenden. Hij aanvaardde dien post volgaarne, en vol van de schoonste verwachtingen betrad hij den bodem der Pharao's. Hij vond evenwel vele onverwachte hinderpalen, die de uitvoering zijner stoute plannen onmogelijk maakten; en toen de Slag der Pyramiden hem in staat stelde, om niet als vlugteling maar als een met lauweren gekroonde held naar Frankrijk weder te keeren, verscheenen wij eensklaps weder op den vaderlandschen bodem.

Moedig zagen wij het Directoire onder de oogen, dat van onze terugkomst volstrekt geene voorkennis droeg, veel minder daartoe order gegeven had. Voor ieder ander zou dit stout bestaan eene halszaak geweest zijn; doch wij werden met klokkengelui, illuminatien en feesten verwelkomd; zelfs de koerier, die onze terugkomst aankondigde, werd als een vorstelijk persoon onthaald, en het sidderende gouvernement wachtte zich wel een zuur gezigt te trekken; — *nolens volens* stemde het in met de juichtoonen der jubelende menigte.

Mijn meester was een even goed staatkundige als krijgsman: hij veinsde zich aan alle bemoeijingen te willen onttrekken, en verscheen zelden meer in het publiek. Vele schoone aanbiedingen werden hem nu, door onderscheidene partijen, onder de hand gedaan; die van Sieyes en deszelfs magtigen aanhang scheenen hem het aannemelijkst toe, en — den 18. *Brumaire* betraden wij weder openlijk de staatkundige baan. *Wy vertoonden ons* nu voor de Republikeinen, die in mijnen meester een voorstander hunner beginsels waanden te zien, en wonnen daardoor hunnen bijval. *Wy vertoonden ons* voor den Raad der Ouden, waarin Sieyes de meerderheid op zijde had, en welker leden bij voorraad reeds door de herstelling van een schrikbewind waren vervaard gemaakt — en mijnen meester werd door hen het opperbevel over de krijgsmagt van het geheele departement opgedragen. *Wij vertoonden ons* voor het leger, en luide vreugdekreten weergalmen door de lucht. Die getrouwen! zij zouden ons door vuur en water volgen. *Wij vertoonden ons* ook stoutmoedig voor den Raad der Vijfhonderden; doch bij deze heethoofden geraakten wij zoo in het gedrang, dat men mij bijna van mijnen meester had gescheiden. De brave grenadiers echter droegen ons naar buiten. Nu rukten de met bajonnetten gewapenden de zaal binnen; weldra was het: «*Sauve qui peut!*" en menigeen, die door de deur was binnen getreden, kroop door een der vensters weer naar buiten.

De 18. *Brumaire* was een schoone dag: zonder een droppel bloeds te vergieten, had mijn meester het hek van eene luisterrijke loopbaan voor ons ontsloten. *Wy vertoonden ons slechts, wij zagen een ieder onder de oogen*, en het doel was bereikt.

Dank hebbe dan ook de kunstenaar, die door zijn teekenstift dien dag heeft vereeuwigd! *zoo als hij my daar heeft afgebeeld, keerde ik mij tot de republikeinen, en mijne kokarde riep hun toe: «Ik belijd ook Uw staatkundig geloof!"* *zoo keerde ik mij tot den Raad der Ouden* als hun verlosser van een ingebeeld gevaar; *zoo keerde ik mij tot de krijgslieden*, als hun leidsman op den weg des roems; *zoo keerde ik mij tot den Raad der Vijfhonderden*, als hun vernietiger.

Over de belangen der goede stad Parijs — en daar «Frankrijk in Parijs ligt," dus ook over die van Frankrijk — waakte nu provisioneel een driemanschap, Bonaparte, Sieyes en Ducos, dat aan Frankrijk eene weldadige staatsregeling schonk, eene staatsregeling, geheel op eene republikeinsche (!) leest geschoeid. Frankrijk zou voortaan bestuurd worden door een Eersten Consul; door een tweeden en derden Consul, die den Eersten Consul te vriend hielden, en hem niet door tegenspraak vertoornden; door den Senaat, die door de Consuls werd benoemd; door de gemeensmannen, die weder door den Senaat werden benoemd, door het Wetgevend Ligchaam, dat mede door den Senaat werd benoemd. (Vervolg hierna.)

vangen? Is *Stuart* zelf door zijne ondergane straf meer van het misdadige van zijn gedrag overtuigd, heeft in zijn gemoed een straal van berouw, wij spreken slechts van maatschappelijk berouw, geschoten? Zoo geen van beide het geval is, waarom dan de straf? Waarom de menschheid onteerd? Waarom door een tooneel van barbaarschheid toegebragt, om de zeden der aanschouwers te verbasteren, te verlagen? Bij de neigingen en den toestand van 's menschen hart, draagt eene enkele zulke strafoefening meer toe tot verhardheid van het gemoed, tot verwildering der zeden, dan honderd tooneelen van zedelijkheid en deugdsbetrachting zouden toebrengen tot veredeling der ziel. Mannen van behoud! Wanneer zal de geeselpaal afgeschaft worden? Wonder! Het wetboek van strafregt, waarbij die schanddaad is afgeschaft, wordt steeds verlangd, steeds beloofd en steeds uitgesteld. Het ministerie schijnt er niet toe te kunnen komen. Het kan echter wel haast maken, wanneer het maar wil. De wet op het zegel strekt daarvan ten bewijze. Men heeft gebruik gemaakt, van den vrijdom door de wet verleend aan drukwerken van klein formaat, om tot goedkoope prijzen de mindere volksklasse ook eens te laten lezen; dadelijk wordt eene wet ontworpen om dit, zoo mogelijk, den kop in te knijpen. Maar eene wet in te voeren, waarbij de mindere volksklasse (want deze is daarbij steeds het meest tegenwoordig en lijdt er ook de meeste indrukken door) *gepriveerd* zou worden van de tooneelen van onmenschelijkheid en zedenkwetsende barbaarschheid, o! hiertoe is altijd tijd genoeg! En toch leven wij in de XIX eeuw! (*N. B.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

CAPFIGUE, HISTOIRE DES JUIFS.

CAPITTEL 8.

Jerusalems verwoesting door Titus.

(*Vervolg van No.* 137.)

Hoe meer moed en onversaagdheid de inwoners van Jerusalem toonden, des te meer voorzorg en voorzigtigheid namen de tribunen en centuren bij hunne krijgsverrigtingen in acht. Reeds in de eerste dagen van het beleg had Titus bevolen, alle huizen en bosschen rondom de stad te vernielen. De rabbijnen beweenen in hunne schriften de prachtige gebouwen, de met cipressen beplante tuinen, en de bezienboomen, waar de leeraren hunnen talrijke kweekelingen in de wet onderwezen; zij waren binnen weinige dagen verdwenen. De bouwstoffen zorgvuldiglijk bijeengebragt, dienden tot het oprigten van geduchte verschansing en van die oorlogsgevaarten welke de muren verbrijzelden of, onder een hevig gedruisch, ontzettende steenen slingerden. Toen de werken gereed waren, liet Titus ze in de nabijheid van Jerusalem brengen. Men wierp met behendigheid een lood uit om de afstanden te meten, en onmiddelijk daarna, gaf een tribun van het 12e legioen het teeken tot den aanval. De geschiedschrijver Josephus, die zich in het leger bevond, heeft ons eene beschrijving van het schrikverwekkend spelen dezer wonderbare werktuigen gegeven. «Ieder legioen had onderscheidene derzelven voor zijne tenten; die dood en verwoesting in de stad van Juda bragten; zij wierpen steenen van een talent zwaar, op meer dan twee stadien afstands, en troffen zelfs dezulken, welke zich onder de beschutting der muren veilig achtten." Ten einde zich voor zulke doodelijke slagen te sparen, plaatsten de Joden jonge lieden op den trans der torens, die, wanneer zij de ontzettende vierkante steenklompen ontwaarden, welke door de witheid hunner kleur uitblonken, met de volle kracht hunner stem «*Israël, de zoon komt aan*" riepen, als wanneer de verdedigers van Jerusalem, door deze woorden gewaarschuwd, zich ter aarde wierpen, en de uitgeslingerde steenen, zonder hen leed te veroorzaken, over hunne hoofden vlogen. De Romeinen deze krijgslist ontdekkende, verfden de rotsbrokken van den olijfberg gehaald zwart, en toen was het geneesmiddel der wachters niet meer in staat dezelven in hunne snelle vaart te volgen. Aan gene zijde der muren van Jerusalem werden geheele reijen door dezelven getroffen en ter neer geveld.

Eenige dagen later begon de stormram, van drie verschillende kanten, te spelen. De dolle weerklank der instortende muren liet zich, met het ontzettend sissen van pijl en steenen, hooren. Een gloeijend zand overdekte den gezigteinder, en nauwelijks drongen de zonnestralen door het dikke stof, dat aan den kant des legers en uit de stad opging. Te midden dezer zwarte wolk, schenen de brandende toortsen en schichten, door de Joden, tot het aansteken der schutgevaarten uitgeworpen, naar het weerlicht te gelijken, dat in de duisternis des orkaans voor een' oogenblik den gezigteinder ophelderd. De Joden rukken met onregelmatige tusschenpoozingen de stad uit, om het leger te verrassen. Door godsdienstige geestdrift aan de eene, en bedaard overleg met krijgstucht aan de andere zijde, ontstonden, bij deze verwoede uitvallen, verbazende worstelstrijden, en Romein en Jood, heurtelings verwonnen en verwinnaar, overdekte het slagveld met lijken. Den vijfden dag na de helft der maand Mei, de Jerusalemsche krijgers het binnenwerk des eersten muurs verlaten hebbende, drongen de hulpbenden van Alexandrie door de bres, en de poorten werden weldra voor de Romeinsche legioenen geopend.

Het bestaande, groot gevaar had alle verdeelde partijen te Jerusalem vereenigd. Simon en Johannes, aanvoerderen der zeloten en priemdragers, die elkander vijandig waren, stelden hunne bloedige verschillen ter zijde; en op de roepstem der priesterschap verzoend, bezetteden hunne soldaten sedert dien tijd gemeenschappelijk de moeijelijkste posten. Tien duizend man waren, onder de bevelen van vijftig opperhoofden des tempels, in het tweede binnenhof verschanst; Sofa, zoon van Jacob, voerde er vijfduizend Idumeërs aan. De tempel werd door een groot aantal der moedigste oorlogshelden bezet, waarbij zich Simon met meer dan tien duizend zeloten voegde, om zich binnen denzelven op te sluiten.

Middelerwijl deed de honger, de droeve hongersnood, zijne schrikverwekkende angst aan de bevolking van Jerusalem ondervinden. Het koorn was uit de openbare voorraad-schuren verdwenen, en reeds leende men zich tot nasporingen, die de vrees en het argwaan vergrooten, en eindigen met het kwaad erger te maken. Toen zag men de lieden het huis en den waterput hunner voorouderen voor een maat graan verkoopen, of geweldddadig eenige koornschoven ontrukken, welke de armen met levensgevaar op het land vergaarden. De hongersnood nam zoo verbazend toe, dat meer dan drie duizend Israëliten, voor den vijfden sabbaths der belegering, er onder bezweken. Men mag naauwelijks de geschiedenis gelooven, door Josephus, bij het beschrijven van de ongelukken zijns vaderlands, en de verwoesting van Jerusalem verhaald. Sedert eenigen tijd bevond zich in de heilige stad eene vrouw Maria genaamd, dochter van Elzear, van den burg Bathechoz en de velden van Hysopes; zij was rijk door haar erfgoed, en hare kudden weidden vreedzaam aan de boorden van Kidron. Gedurende den burgeroorlog, door de zeloten, derwijze uitgeschud, dat de vorige welstand haar slechts tot eene lastige herinnering strekte, had zij om den dood gebeden; veelligt uit eene looze ontmenschheid, wilde men haar sparen, met haar' zoon, die nauwelijks het tweede jaar zijner besnijdenis bereikte. Gedurende drie dagen was zij van voedsel verstoken, en de kilte des doods doordrong reeds hare verstramde leden. In eene der doodsche tusschenpoozingen, in welke de razernij aan de ontstelde zintuigen eene kortdurende spanning verschaft, ontrukt zij het wicht den boezem die het voedde; «ongelukkige," roept zij het toe, «welk tijdstip heeft Jehova voor uwe geboorte uitgekozen! De honger grijpt mij aan, ik zal onder zijne woede bezwijken; wat zal uw lot zijn als gij mij overleeft! De slavernij in vreemde landen of de dood van de hand eens ongeloovigen Romeins! Welaan, dat mijn verschroeid lijf uw graf worde!" Zij dreef daarop een ponjaard in het hart des kinds, en glimlachte na deze daad; maar het was de glimlach der afgrijsselijkheid, door Philow te regt bij de huivering vergeleken, die het beroeren eens lijks te wege brengt. Zij bereidde zich een gruwelijk voedsel met eigene handen en verslond de bebloede deelen van het geslachte kind.

Het verhaal dezer deerniswaardige gebeurtenis, en de treurige gesteldheid van Jerusalem, werden Titus en in het legerkamp der legioenen bekend. Titus riep de Goden des kapitools tot getuigen, dat hij geenszins de oorzaak van zoo vele rampen was, hebbende der oproerige stad meermalen Cesars genade en de goedertierenheid des overwinnaars aangeboden. De geschiedschrijver Josephus, die zich nog in Titus leger bevond, wilde een uiterst middel, op zijne broeders te Jerusalem, beproeven; hij naderde het tweede binnenhof van zeloten en phariseën opgepropt. In de vermaningen door den historie-schrijver der vergetelheid onttrokken, smeekte hij den welgeziode lieden, medelijden te hebben met zich zelf, met den heiligen tempel en het vaderland; hij geeft hun, van wege den veldheer, de toezegging van het behouden der godsdienst en voorvaderlijke gebruiken, indien zij zich aan Rome's glorierijke wapenen onderwierpen, daar zij godsdienst en huisgezin een' gewissen ondergang berokkenden, en aan eene verwoesting in bloot te stelden, waarvan de volgende eeuwen met schrik gewagen zouden, indien zij volharden een schaduwbeeld van onafhankelijkheid na te jagen. De zeloten en Idumeers beantwoordden Josephus beloften en bedreigingen met spot; te vergeefs herinnert deze aan vervlogene tijden, aan Romeinsche magt en zegepraal. De geestdrijvende verdedigers van Jerusalem weigerden hem gehoor; en toen hij, in treurige gedachten verzonken, naar het leger wederkeerde, werden hem, van de torentransen, eene hagelbui van schichten nageworpen, want er stond geschreven «dat Israël, op verraders en afvalligen, steenen werpen moest." Van dezen oogenblik af aan, werd Titus hart en dat der krijgsoversten voor het medēdoogen gesloten, en men besloot het beleg van Jerusalem krachtdadig door te zetten. Door een der wonderen, die het gevolg der Romeinsche oorlogskunde en krijgstucht waren, zagen de belegerden, binnen drie dagen, eene soort van stad verrijzen, van een muur omgeven die door dertien torens werd verdedigd. Met dezelfde onverschrokkenheid en snelheid, werden er ontzaggelijke schansen en geduchte schutgevaarten gereed gemaakt; weldra was de tweede muur in de magt der legioenen, en de derde onder het rameijen verdwenen. Eindelijk verscheen Titus in triumf voor de majestueuse gaanderijen des tempels en aan den voet der muren, door de heerlijkheid der Koningen en de godsvrucht der Joden opgebouwd.

(*Vervolg hierna.*)

?

Is het waarheid, dat een vroegere Adsistent-Ontvanger der belastingen te Middelburg, thans verheven tot Deurwaarder bij dezelve, wordt gemainteneerd uit de kas der sommatie-gelden welke vroeger 3 centen bedroegen, en nu, om de duurte der Aardappelen, op 5 centen zijn verhoogd geworden. — Was het niet goed, voor winkeliers en anderen, gelijk middel te baat te nemen, om aan Groote slechte betalers gelijke sommatien voor *Eene Cent* rond te zenden?

LETTERNIEUWS.

Raadgevingen van Satan aan de Jezuiten. Te Rotterdam, bij H. Nygh, 1845.

Wij beleven een' tijd, die gekenmerkt wordt door de woelingen, knoeperijen en geheime aanslagen eener geestelijke orde, die, van deszelfs bestaan af, geen ander doel had, dan om de vorsten, in hun eigen belang, om den tuin te leiden en de volken onwetend en dom te doen houden, opdat zij dezelve des te gemakkelijker tot werktuigen van hare verfoeijelijke bedoelingen zouden kunnen maken.

Wij bedoelen de Societeit van Jezus en de partij, welke zij zich heeft weten te verwerven.

Frankrijk heeft bij tijds de oogen geopend en het verderfelijke onkruid van zijnen bodem gewied; Italië kromt zijnen nek onder het ijzeren juk van deze dienaren der duisternis, vijanden van alle beschaving en vooruitgang; Zwitserland plukt de wrange vruchten van de dwaasheid die het beging door een schuilplaats te verleenen aan wezens, die gelijk zijn aan eenen adder, dien men in zijnen boezem koestert. Tot in het vrijheid-ademende Engeland hebben zij weten door te dringen, en die hunne sluwe en listige overredingskracht niet herkent in hetgeen wij aan de hoogeschool te Oxford zien plaats grijpen, moet willens en wetens blind zijn.

Hoe zij in Nederland wroeten, hoe zij zelfs geene pogingen onbeproefd laten om tot den troon door te dringen en 's vorsten gunst te bekomen, willen wij liever verzwijgen, dewijl zulks, helaas, trouwens genoegzaam bekend is. Maar waakzaamheid moet den Nederlander worden aanbevolen, opdat hij niet, eer hij het weet of gelooft, in de strikken van deze zendelingen der duisternis verward geraakt. Daartoe is het noodig, dat bij de volgelingen van Loyola, de namen der raadslieden van eenen Alva en Philippus II. leere kennen, opdat zij zich wachten kunnen voor de verderfelijke leer, die zij met onnavolgbare sluwheid verspreiden.

Daartoe is het werkje, welks titel wij gedeeltelijk hier boven plaatsten, bij uitnemendheid geschikt. Het werd door de beroemde Fransche hoogleeraren Michelet en Quinet, die twee gelukkige en moedige bestrijders van de Jezuiten en hunnen aanhang, vervaardigd en, vrij vertaald, aan het Nederlandsch publiek aangeboden. Veel is er over de Jezuiten geschreven, doch wij aarzelen niet te erkennen, nimmer in een zoo kort bestek, in eenen zoo krachtigen, scherpen stijl en behagelijken vorm, deze de beschaving vijandige orde zoo meesterlijk te hebben zien geschetst. In echt sarcastischen toon worden hier al hunne verderfelijke grondstellingen bloot gelegd; zij worden volkomen in al hunne naaktheid ontmaskerd en terwijl men geboeid wordt door de levendige en schitterende voorstelling hunner grondstellingen, die Satan in den mond worden gelegd als raadgevingen aan zijne kinderen, de Jezuiten, huivert men terug bij de gedachte dat het mogelijk zoude kunnen zijn, eenmaal eene zoo verfoeijelijke leer te zien zegepralen.

Wij raden derhalve elk die een voorstander is van zuivere godsdienst en ware verlichting dit werkje met aandacht te lezen, als het beste wapen om derzelver vijanden spoedig te herkennen.

O...T.

MENGELINGEN.

ASMODÉE EN DEN HEER MENSO.

Het is niet noodig, dacht het gouvernement, dat het volk met de publieke zaken bekend wordt, en eensklaps accoucheert het van het voorstel van wet op het zegel der nieuwsbladen, wiens strekking en geest reeds genoegzaam aan onze lezers bekend zijn.

Wij hebben gezegd dat het gouvernement geaccoucheerd is; dit brengt ons ongevoelig daarheen, om den heer Menso, en passant, een snuifje te geven.

Het gouvernement in barensnood van het voorstel van wet, heeft zonder twijfel zich door den heer Menso doen bijstaan, wiens medewerking (in zijne tweevoudige hoedanigheid van gewezen accoucheur en gezworen vijand van het journalisme) niet minder dan zeer natuurlijk was.

Als accoucheur heeft de heer Menso ongetwijfeld menig kleintje in de wereld geholpen.

Als gezworen vijand van het journalisme heeft de heer Menso, die bij zijne andere betrekkingen nog die van burgemeester van Rheenen vervult, in de openbare Societeit van deze stad alle dagbladen (de *Staats-Courant* uitgezonderd) doen verbieden. Zonder twijfel is zoodanig gedeputeerde overwaardig aan eenen maatregel mede te werken, welke in het geheim strekt om de vleugelen der drukpers te kortwieken.

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 20. November. Sedert den 18. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Sarah Claudine, L. O. Christensen, Stettin, boekweit; Christiansen, A. C. Wendahl, Kalunberg, garst; Zumpsa, T. T. Sponholz, Straalsund, graan; Octavie, J. S. Petersen, Villanova, vijgen; Catharina, H. H. Andersen, Lemnorg, garst; Lisotte, H. L. Rotgers, Odensee, raapzaad; Baren Andries, J. Haddag, Bandholm, erwten; Einigtheit, O. H. Meijer, Riga, hennipzaad; Emil, L. Clausen, Nyborg, rogge; le Cerben, H. O. Krag, Stokholm, teer, pik en ijzer; the Rose, N. Bayley, Buenos-Ayres, huiden; die Commertz, J. Engel, Memel, hout; Johannes, B. Minotts, Tangaroe, lijnzaad; Cornelia Jacoba, J. Gerdes, Odensee; garst; de Phoenix, W. Kuiper, Liverpool, klipzout; Syskummeren, N. Juel, Marseille, tarwe; Johanna Charlotte, C. Launes, Aalborg, rogge; Laurine, N. Thuesen, Marseille, tarwe; Pallas, H. Moller, Kirtch, graan; Deligence, J. Sichers, Mallaga, fruit; Laura Louise, C. Marks, Buenos-Ayres, huiden; Figilencie, J. Abrends, Laguna, stukgoed.

Voor Brussel bestemd:

Nicolaas, J. Juster, Londen, stukgoed.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Minerva, F. Niemann, Riga, Nordhaven, H. H. Hillmer, Riga, the Eagle, J. Bateman, Londen, Wilhelmine, F. C. Evert, Oostzee, alle ballast.

Van Gend gezeild:

Catharina Elisa, H. Marisse, ballast, Oostzee.

Van Vlissingen gezeild:

De jonge Cornelia, L. de Munck, kaas, Duinkerken.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende artikelen te MIDDELBURG,

20 November 1845.

De Nederlandsche mudde.			De Nederlandsche mudde.		
J. Z. Tarwe (1844)	f	11.35	W. Paardenboonen	f	8.15
N. dito dito	-	10.90	W. Gr. Erwten	-	16.60
J. Walch. Tarwe (1844)	-	11.75	W. Witte dito	-	10.50
Nieuwe dito	-	11.00	Z. Paardenboonen	-	7.99
O. Rogge (1844)	-	9.00	Z. Gr. Erwten	-	16.00
N. dito	-	9.00	W. Koolzaad	-	11.25
Winter garst	-	5.85	Zomer dito	-	10.00
Zomergarst	-	5.70	Raapolie	f	41.00
Haver	-	[illegible]	Patentolie	-	43.00
Boekweit	-	8.40	Lijnolie	-	55.00
W. Witteboonen	-	18.50	Lijnkoeken f	-	[illegible]
Dito Bruineboonen	-	20.00	Raapkoeken	-	[illegible]

Te VLISSINGEN, bij ... W. VAN ... BENTHEM.